گۆڕێک لە درەنگی شەودا

دڵشاد عەبدوڵڵا

لەو شوێنەی
پوونگ و ما خولیا و گیا شینکە
گوومبەتە خۆڵێکیان بە خەمگینی داپۆشیبوو
پەڕوباڵی باڵندەیەکی ڕەسەنم دۆزیەوە
بەر لەمن فڕیبوو
نەزیلەی دەردو مەرەدی غەریبان
پەڕ گێڕایەوە:
لەو جێگا دوورانەوە هاتوون
کە شووشە عەترەکانی تێدا شکاوە
گۆزەکانی لە شێوەی چاوی گریاوە
هەموو شتێکی وەک بەفرە
هاکا تواوە
قوڕی مۆری بەردی زەردی
دەماری ناو دڵی خورپەدار
هەداد و بێدادی خونچە بوو
خاکی سەیرو سەمەرەیان بڕیوە
ئاسمانی تەڵخ و بەرین
ڕزگاریان بووە لە دەستی سەدان ڕاوچی و
تۆڕی ئاگرین
پەڵکە شینکە گێڕایەوە:
دەماریان لێرە پچڕابوو
شەڕکەری کۆنی تەروادە و
هی سەردەمی ئەسکەندەر و سەڵاحەدین
بە بەرگی سوور بە بەرگی شین
لەخوێنێکی تازەدا دەگەوزین
چ وەرزێکی بەدواداهات ئەو مەرگە
چ وەیشوومە و بارانێک؟
سەری پەنجەم سوور دەچووەوە بۆ شیعرێک
لە ڕۆخیدا بە کۆمەڵ شین بن ئەسرین
بەفریش گێڕایەوە، چۆن
یەکەمجار مەست بووە
کە پڕووشەی داویەتی لەو گۆڕە
خۆڵەکەی هێند گەرم بووە
باڵیان گرتووە کلووەکان
لەگەڵ یەکەم دابارین
سووتاون پەروانە کە نیشتوون
بەسەر پشتێن و جەمەدانی و فیشەکدان

کردوویانن بە گوڵدان
پێویستە هێز لە ڤرجیل بخوازم
بۆ وەسفی شەڕکەرێک
کە دەیویست مەملەکەتی خۆر هەڵچنێ
لە تاریکترین شوێنی سەر ڕووی زەمین
میرێک بوو میری من
چەند ئەنگێزە هەبوو بۆ ژیانی
دە ئەوەندە پیلانگێڕبوون بۆ کوژرانی

شەڕ ژوورێک نییە لە ژوورەکانی نووستن تێیدا بحەوێیتەوە
بایەکە بە چەپۆک لەدارو دیوار دەدا
هێڵەکانی یاریکردنی ناوخۆڵ
لەمنداڵەکان تێک دەدا
ناسکترین شوێن دەبڕێ لە لەش و
ڕۆح تێک دەشکێنێ بەسەریەکتردا
لە مێژووی بەشەردا
شەڕ هەمیشە جوانترین شت بزر دەکا

لەژێرداری سماق و خەیاڵ و کرۆسک و حەلوچکەدا
خوێنێکی کۆن تازە ڕژابوو
ڕێچکەی بەستبوو هەتا خوار
سەرخۆش ببوون مارو مێروو و فڕندە پێی
ئالابوون لە قەدی دارێکی کەڕدا
میری من بە دوو دەست لەو دارەی دەدا
لە منداڵییەوە
تامی کرۆسک کەوتبووە زاری
لە زمانیدا ئەو تفتیە هەرماوە
لە بێکەسیشدا زەردییەکەی

چۆن پرتەقاڵی دڵی خۆم
فڕێ دەمە ناو شەڕەوە؟
زۆرینە و زاناکان دژی بیدعەن
میری ئاگر دز بەتەنێ وەستاوە
ئاگری بۆ داخراوە
فەرمانی سوڵتان بە ڕوویدا هەڵواسراوە
ئاگر ترسناکترین بیدعەیە
فەرمان ساختەترین نووسراوە

چارەنووس بردمییەوە لایان
هەریەکە و دارێک بوون
هەریەکە و نەشئەی گەوارایەک
تەمەن بە چ ئاوازێک دەست پێ بکا
بەو ئاوازە دەڕژێ
بە ڕەنگی سوورەوە کرۆسکی کوژراوم
سروودی بەدوای خۆمدا ڕاکێشراوم

ئەو بەیانییەی
هەتاوی پایز لێم هاتە ژوورێ
سەبەتەی ڕۆح پڕ بوو لە گوڵی زەردی
مەملەکەتی خۆم لێیان هەڵچنی
تاجی شاهانەم لەسەرنا
لێرە زۆرشتمان جودایە
هەموومان منداڵی گەورەین
گەورەی هەمیشە منداڵین

بچووکترین مێرووش دەتوانێ
بە جەستەی گوڵدا هەڵگەڕێ
بەڵام ئازاری بولبولە کە دەیکا بە گوڵستان
میری من میری خەونەکان
موڵکی بە ڕووبەری زەوی و بەرەز و باخات و
بە ژمارەی ئەسپیندارەکان ناپێورێ
خەونیشی لە شارێکدا جێگەی نابێتەوە
دەفڕێ بۆ وڵات و مەملەکەتان
لەوێش جێگەی نابێتەوە
جێ دێڵێ تەلبەند و قەفەس و سنوور
دەبڕێ ڕێی دوور
ئەو گوومبەتە خۆڵە خەمگینە گۆڕی ئەو نییە
پوونگ و نەعناع گرتوویانە لە خۆیاندا
پەرگێڕایەوە:
ئەو خۆڵە دەکوڵا
وەکی ئاوی ناو کاسەی سەرسەری ئەو کەسەی
کە سیحری لێ کراوە
مشتێک لەو خۆڵەم
خستە ناو پەڕەکانی کتێبێک
کتێب چوو بە گژ شمشێردا
خستییە ژێر حەرفەکانی
ئێستا هەموو شت بزرە
لەناو لەعلی ماناکانی

لەناو کتێبخانەکەمدا
زۆر کتێب هەن دەربارەی شەهید و
شۆڕش و سۆفی و زەندیق و حەرامزادەکان
دڵم بەو ئاگرە خۆشە
کە چەند ساڵ جارێک
ئاگر دزێک
دەیخاتە ناو کتێبەکان
تەختی پڕ مۆرووی زەرکەفت نەخشینیان دەسووتێ
حاکمی قەڵەم
هەموو حوکمێک بەیاخیبوون دەست پێ دەکا
یاخیبوونیش دەیڕووخێنێ.

ئەیلوولی ٢٠٠٦ هەولێر